

Medlemstidning för Södertäljekretsen av
Sveriges Villaägareförbund

Två likartade villor

■ I Södertälje var arkitekten Tore Lindhberg verksam i omkring 35 år. Under denna tid hann han rita många byggnader i staden. Det är därför ingen tillfällighet att några av dessa liknar varandra. Även den skickligaste arkitekt förmår inte att skapa unika hus varje gång. Vissa detaljer återkommer. I Tore Lindhbergs fall är det den aningen svängda underdelen på de brutna takfallen som är karaktäristiska.

Som nästan alltid är fallet med välkända och verksamma människor uppstår en del ofta berättade historier om vederbörandes liv och verksamhet. Tore Lindhberg var en duktig arkitekt och en glad sällskapsmänniska som var med i många sammanhang. I dessa spelade han ofta en framträdande roll och historierna om honom blev många.

En av dessa är hur arkitekten lyckades använda samma ritningar två gånger. Starkt förenklat låter det fiffigt, men det faktiska förhållandet är, som ofta, mera komplicerat.

För att klargöra hela fallet ska vi berättat hur det gick till och försöka förklara hur historien uppstod. I Södertälje fanns vid 1900-talets början en framgångsrik grosshandlare som hette Albin Setreus, bördig från Västergötland. Vid sidan av sin affärsrörelse köpte och sålde han fastigheter. Han köpte i en del fall tomt och lät på den uppföra ett boningshus där han bodde en tid och sedan sålde fastigheten.

Vid första världskrigets slut hade han förvärvat tomten nr 34 i roten Amerika,

Den Lindhberg-ritade villan på Lagmansvägen. Lagg märke till den lätt svängda takkanten. För jämförelsens skull är det sedan lämpligt att ta sig till Tappgatan och se den andra villan.

nuvarande kvarteret Spettet, belägen vid Tappgatan med nr 20. I detta nästan renodlade villaområde ville han uppföra en gedigen villabyggnad. Av den anledningen anlätade han arkitekten Tore Lindhberg som ritade en villa i ett och ett halvt plan med huvudfasaden ut mot Tappgatan. Där finns även en balkongveranda, det vill säga en veranda vid in-

gångsdörren på nedervåningen och en balkong en trappa upp. Vid den norra gaveln finns en köksingång.

På övervåningen finns en frontespis på vardera långsidan. Grunddragen är klassiska i svensk villaarkitektur. Tore Lindhberg lyckades ge byggnaden väl avstämda proportioner som gör huset angenämt att

forts. sid. 11

0:–

Lån till

**villa, bostadsrätt
eller fritidshus**

0:–

Ring direkt:

Södertälje 0755/650 35

–:0

Stadshypotek
SÖDERMANLAND

Jovisgatan 6, Box 378, 151 24 Södertälje –:0

forts. från sid. 1

betrakta. Den putsade murytan har kraftiga hörnkedjor som ger en visuell stadga.

Ritningarna är daterade i november 1919 och har nummer 4250. Det höga numret antyder på en stor verksamhet. Även om man tänker sig att varje uppdrag avkastade drygt 25 ritningar, vittnar det om mycket arbete och stor flit. Det bör ha inneburit hela Lindhbergs produktion även före det att han kom till Södertälje 1914.

Byggnadsnämnden godkände ritningarna och beviljade byggnadslov den 7 september 1920 varför huset bör ha varit klart under 1921. Det blir med andra ord 70 år i höst. Efter omkring tre decennier i huset såldes fastigheten i början av 1950-talet av familjen. Den nye ägaren bodde där omkring 20 år innan en reklambyrå övertog på 1970-talet.

Reklambyråns verksamhet utvidgades och byggnaden blev för trång. Omkring mitten av 1980-talet byggdes en del till vid södra gaveln. Den nya delen fick samma formspråk och harmonierar ovanligt väl med den gamla delen. Den som inte vet att tillägget vid södra gaveln är nybyggt, skulle kunna tro att det är ursprungligt. För en kännare av Lindhbergs formspråk, finns dock vissa detaljer som avslöjar det faktiska förhållandet.

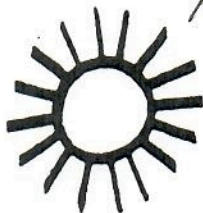
När den Setreúska villan stod klar, rönste den uppskattning som de flesta av Lindhbergs verk. En av dem som beundrade villan var Salomon Forsgård, innehavare av den välkända Claes Johanssons Herr-ekipering vid Storgatan. Han övertalade Lindhberg att rita ett liknande hus åt sig. Arkitekten åtog sig uppdraget och levererade efter någon tid nya ritningar till Forsgård. Överensstämmelsen mellan de båda byggnaderna är stor. Men Forsgårds hus, som ligger i kvarteret Revolvern vid Lagmansvägen 20 och kallas Forsgården, avviker i vissa detaljer.

Huset vid Lagmansvägen är något längre genom att det har ett bredare mittparti. Frontespisen har ett fönster mer i de båda våningarna. Tyvärr finns inga anteckningar i Byggnadsnämndens arkiv som upplyser om vilket år som nämnden beviljade byggnadslov.

Men i övrigt är de två husen mycket lika. Kanske upplevdes detta av samtiden som ett plagiat, men tydligen var de båda husägarna var och en nöjd med sitt hus. Ett välbyggt hus blir ju inte sämre av att det finns ett nästan likadant i en annan del av staden.

GÖRAN GELOTTE

27/6 1991

LICENS - SLR - 060

Tel. 0755 - 180 02
180 06

BilTel 010-78 37 51

Telge-Lås o. Nyckel AB

Paradisgränd 8 - Box 155

151 22 Södertälje

Medl. Södertälje
Hantverks och
Företagareförening

- ▶ Allt i Lås och Nycklar
- ▶ Låsöppningar
- ▶ Nyckeltillverkning
- ▶ Montering av lås
- ▶ Reparationer (även Antika)
- ▶ Rådgivning
- ▶ Installation och reparation av Dörrstängare
- ▶ SLR:s Garantifond

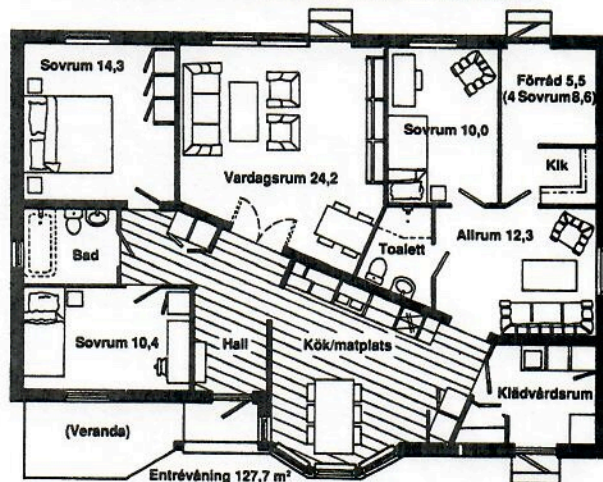

VÄL UTBILDAD PERSONAL - DIN TRYGGHET

LÅSMÄSTARE

auktorerad

VÅRT NYA HUS "FÖRSTA HUSET" SLÅR ALLA REKORD

PRIS
FINANSIERINGEN

PLANLÖSNINGEN
BYGGSÄTTET

LB-HUS AB

Tel. 08 - 778 43 20

Fax 08 - 778 50 98

Römossevägen 25

146 00 TULLINGE

